

Kolejowa moc atrakcji

Długi weekend majowy to prawdziwy początek sezonu, nie tylko dla turystów czy żeglarzy. Ruszają wtedy także kolejki wąskotorowe, podwoje swoje otwierają zamknięte parowozownie, a kolejarze i miłośnicy wszystkiego, co porusza się po szynach, startują z imprezami, które potrwają do późnej jesieni.

Gdzie warto się wybrać w maju, aby nie przegapić ciekawego wydarzenia? Na pewno na słynną Paradę Parowozów do Wolsztyna (o czym piszemy na stronach 17-24.), ale nie tylko. Kolejowych atrakcji w każdej części Polski jest mnóstwo. Oto garść podpowiedzi.

Lilipucie show

Jeżeli wąskotorówki budzą naszą sympatię, a ich mniejsze składy zdają się być jak zaczarowane, to co powiedzieć o kolejce parkowej, która wygląda jak zabawka dla nieco podrośniętych dzieci? W piątek, 2 maja w Cichowie (gmina Krzywiń, powiat Kościan) odbędzie się pierwsze show na tej kolejce lilipuciej, którą do życia przywrócili dwaj entuzjaści kolejnictwa – Tadeusz Popiel i Roman Witkowski. To oni znaleźli w szopie pewnego gospodarza miniaturowy angielski parowóz serii Atlantic z 1937 r. Pojazd był w opłakanym stanie: pordzewiał, brakowało wielu elementów i wyposażenia, ale obaj fani kolei nie poddali się i go zrekonstruowali. Z czasem zaczęło im przybywać eksponatów, które gromadzili na Śląsku: różne małe maszyny parowe, unikalną ciężarówkę Gaz, lokomotywkę spalinową... W 2003 roku zaczęły się poszukiwania właściwego terenu pod budowę pierwszej w Polsce miniaturowej kolejki parkowej. Pomógł burmistrz Krzywinia i udostępnił zaniedbany park oraz obiekty byłego PGR-u w Cichowie. Wiosną 2007 r. uzupełniony został układ torowy i dokonano odbioru technicznego parowozu, który uzyskał dokumenty dopuszczające go do eksploatacji.

Obecnie zgromadzony w Cichowie tabor na tor szerokości 241 mm to: oryginalny angielski parowóz serii Atlantic, lokomotywa spalinowa MLs01, 5 krytych wagonów osobowych (łącznie 10 miejsc siedzących), 2 wagony osobowe z ławą podłużną w tym jeden kombinowany z beczką (łącznie 6 osób). Tabor na tor o szerokości 127 mm to: lokomotywka spalinowa DEUTZ, 2 wagoniki osobowe z ławą podłużną, 3 wagoniki koleby.

W czasie parowozowego, lilipuciego show będzie można obejrzeć całą tę ekspozycję, a także odbyć przejazdki pociągami z trakcją spalinową i parową

z oszłamiającą prędkością do 20 km/h! Impreza rozpocznie się o godzinie 10, zakończy około 14.

Koszt uczestnictwa, obejmujący przejazdy, filmowanie, fotografowanie to 35 zł. Patronat honorowy objęło Stowarzyszenie Hobbystów Kolejowych. Rezerwacje pod nr telefonu: 0601 645 674 (Roman Witkowski) i 601 180 914 (Maciej „WARS-ik” Szewczyk).

Dodatkowo, istnieje możliwość przejazdu drezynami motorowymi i ręcznymi na trasie Gostyń – Bierzy – Kopna Góra. Zgłoszenia u Tomka Wigierskiego, tel. 600 292 454.

Informacje: www.shk.prv.pl

Drzwi otwarte w parowozowni

Skjerniewickie „depo”, jak dawniej nazywano lokomotywnie, jest obecnie najstarszym tego typu miejscem na terenie centralnej Polski, a zarazem najstarszą pozostałością zaplecza technicznego historycznej linii kolejowej – Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej. Powstanie parowozowni datowane jest na rok 1846, do dziś zachowane zabudowania powstały nieco później – w 1859 roku. Główny budynek – wachlarzową halę parowozową budowano etapowo w latach 1865 – 1882. Obecny kształt kompleksu byłej parowozowni uzyskał podczas II wojny światowej.

Właścicielem parowozowni dziś jest Polskie Stowarzyszenie Miłośników Kolei. PSMK położyło duży nacisk na zorganizowanie własnej kolekcji muzealiów. Stale kompletowana, jest w chwili obecnej trzecim co do wielkości, po zbiorze Polskich Kolei Państwowych (umieszczonym w skansenach i na pomnikach) i zbiorze Muzeum Kolejnictwa, krajowym zbiorem kolejowych pamiątek.

10 maja w godzinach 11.00 – 14.00 odbędzie się „Dzień otwarty w Parowozowni”, w czasie którego przewidziane jest zwiedzanie w grupach, pod opieką przewodnika, parowozowni (m.in. hali wachlarzowej, obrotnicy) oraz ko-

lekcji taboru. Wejścia grup o godzinach: 11.00, 12.00 i 13.00. Powtórzenie imprezy – 7 czerwca, 5 lipca, 2 sierpnia, 6 września i 4 października. W trakcie „Dnia otwartego” 7 czerwca organizatorzy planują dodatkowe atrakcje z okazji Dnia Dziecka.

Parowozownia Skierniewice

ul. Łowicka 1, 96-100 Skierniewice

tel. 046 818 13 23; tel. kolejowy 861 818 13 23,

609 240 477 – Ariel Ciechański

www.psmk.org.pl

Majówka z operatorem paliw

Grodziska kolej Drezynowa organizuje 17 maja kolejową majówkę z Operatorem Logistycznym Paliw Płynnych oraz CTL Logistics. Pretekstem do zorganizowania imprezy będzie uroczyste otwarcie bocznicy PLPP „Gniezno Winiary – Stawiany”. W programie imprezy przewidziano przejazd pociągiem złożonym z lokomotywy SM42 w barwach CTL Logistics oraz 2 wagonów Bh (bonanzy) na trasie: Gniezno – Gniezno Winiary – Sława – Gniezno Winiary – Gniezno, wraz z wjazdem do Rejowca Poznańskiego ze stacji Stawiany. Wyjazd z Gniezna 10.40, przyjazd do Sławy Wlkp. ok. 15.20. Powrót do Gniezna ok. 18.20. Pociąg zatrzyma się na stacjach: Gniezno Winiary, Obora Wlkp., Dębica Wlkp., Klecko Wlkp., Olekszyn, Rybno Wielkie, Kiszkowo, Stawiany. Na wszystkich stacjach będzie czas na zrobienie zdjęć. Dodatkowo „fotostopy” będą w ciekawych miejscach na szlaku.

Na uczestników majówki czekają pamiątkowe bilety, zestawy informacyjno-upominkowe od sponsorów, a na stacji Sława Wielkopolska – grochówka. Koszt imprezy jest niższy dla pań (do 4 maja – 25 zł, w pociągu – 30 zł) niż dla panów (do 4 maja – 50 zł, w pociągu – 60 zł).

Informacje: Grodziska Kolej Drezynowa, Jarosław Woźny, tel. 0694 715 907, www.drezyny.kolej.one.pl

Retro pociągi

PKP CARGO, jak co roku, prowadzi będzie w sezonie ogólnodostępne pociągi taborem historycznym z Parowozowni Wolsztyn. Pociągi uruchamiane są przy współpracy grupy partnerskiej programu „Turystyka – wspólna sprawa” – „Piękno wolsztyńskich parowozów”. Pierwszym wolsztyńskim retro pociągiem będzie „Strażak”, który wyruszy w trasę z Wolsztyna do Rakoniewic 21 maja o godzinie 9.30. W ramach przejazdu przewidziane jest zwiedzanie muzeum pożarnictwa, a na terenie Skansenu Budownictwa Ludowego Zachodniej Wielkopolski – pokaz sztuki ludowej. Pociąg – zestawiony z dwóch wagonów dwuosioowych tzw. „bokówek” oraz trzech wagonów dwuosioowych z otwartymi pomostami – poprowadzi parowóz Tr5.

Kolejny majowy pociąg – „Ziemie Wolsztyńską” na trasie Poznań Główny – Grodzisk Wielkopolski, z przystankami w Wolsztynie i Wolsztynie Skansenie poprowadzi 24 maja Ok1 – najstarszy, czynny parowóz polski z 1917 roku. Atrakcją – oczywiście oprócz samego przejazdu retro pociągiem i możliwości podziwiania pięknej Ok1 – będzie zwiedzanie wolsztyńskiej parowozowni, a także Skansenu Budownictwa Ludowego Zachodniej Wielkopolski i obiektów pocysterskich w Obrze. W składzie pociągu – oprócz wagonów „bokówek” i z otwartymi pomostami, będzie też jeden wagon do przewozu rowerów.

W czerwcu na miłośników pary czekają zaś dwie retro przejażdżki: pociągiem „Agroturysta” (15 czerwca, trasa Wolsztyn – Nowa Wieś Mochy – Błotnica – Boszkowo – Leszno), ciągniętym przez Tr5 pociągiem z OI49 na czele o nazwie „Noc świętojańska” (21 czerwca, trasa: Poznań Gł. – Grodzisk Wielkopolski – Wolsztyn – Wolsztyn Skansen).

W programie wycieczki „Agroturysta” zaplanowano przejazd ze stacji w Lesznie wozami konnymi do gospodarstw agroturystycznych w Kluczewie o wdzięcznych nazwach „Chata u kowala” oraz „Górska zagroda u rzeźbiarza”. Natomiast w ramach przejazdu pociągiem „Noc świętojańska”, który wyruszy z Poznania o 16.02, przewidziane jest ognisko, inscenizacja nocy świętojańskiej w Skansenie Budownictwa Ludowego Zachodniej Wielkopolski oraz puszczanie wianków na Jeziorze Wolsztyńskim. Następnego dnia – 22 czerwca – w Parowozowni Wolsztyn zorganizowane zostaną Dni Techniki.

Przejazd w pociągach retro odbywa się na podstawie biletów taryfy specjalnej PKP CARGO – bilety są do nabycia jedynie u kierownika pociągu, bez dopłat. Możliwa jest rezerwacja wagonu dla grup.

Organizatorem retro pociągów jest PKP CARGO S.A. – Parowozownia Wolsztyn, ul. Fabryczna 1, 64-200 Wolsztyn. Tel. 068 419 17 93, 068 419 17 53, www.parowozowniawolsztyn.pl, e-mail: info@parowozowniawolsztyn.pl

Sezon na wąski tor

Stowarzyszenie Kolejowych Przewozów Lokalnych (SKPL) opiekuje się i zarządza sześcioma wąskotorówkami: kaliską, krośniewicką, nałęczowską, przeworską, śmigielką oraz przeworską.

Krośniewicka Kolej Dojazdowa to jeden z najcenniejszych zabytków techniki w Polsce. Sieć torów zbudowali Niemcy w 1914 r., którzy wykorzystali istniejące wcześniej kolejki cukrowni Brześć, Dobrze i Ostrowy. Pociągi dowoziły sprzęt i żołnierzy na front. Ciuchcia działała do 2002 r., kiedy została zlikwidowana. Wróciła do życia dzięki entuzjizmowi swoich miłośników i do niedawna woziła nie tylko turystów, ale też mieszkańców okolicznych miejscowości oraz towary. ►► 30

Na specjalne zamówienia wagoniki ciągnie też parowóz Px48, przetransportowany w lutym br. z Gniezna. Bilet na całą trasę kosztuje 8 zł, ulgowy – 6 zł. Jeżeli ktoś chciałby wynająć cały pociąg to koszt tego oscyluje w okolicy 2,5 tys. złotych. Pociąg pod parowozem jest droższy – od 3 tys. złotych.

Stowarzyszenie Kolejowych Przewozów Lokalnych
ul. Cypriana Godebskiego 2e, 62-800 Kalisz
Tel. 062 752 05 09, www.skpl.kalisz.pl

► 29 Niestety, 31 marca 2008 roku był ostatnim dniem regularnego, rozkładowego kursowania kolejki. Nie wiadomo, jaka przyszłość ją czeka. Atrakcją Lubelszczyzny zaś jest Nałęczowska Kolej Dojazdowa. Do czasu zakończenia remontu wiaduktu w Rogalowie, przewozy nałęczowską kolejką odbywać się będą na trasie skróconej – do i z Wąwolnicy do Karczmisk. W tym sezonie turystycznym pociągi wyjadą w trasę 3, 4, 11 i 25 maja, 8, 22 czerwca, 6, 13, 20, 27 lipca, 3, 10, 17, 24 i 31 sierpnia, 14 i 28 września oraz 12 października. Pociąg poprowadzi lokomotywa spalinowa Lxd2, po przyjeździe do Karczmisk na pięknej leśnej polanie na turystów czekać będzie ognisko. Prowiant we własnym zakresie, ewentualnie do nabycia w wagonie barowym. Bilet normalny w dwie strony kosztuje 18 zł, ulgowy – 12 zł.

Nałęczowska wąskotorówka została założona jeszcze w końcu XIX w. przez ziemiańską rodzinę Kleniewskich. Była wówczas kolejką przemysłową – służyła do przewozu buraków do cukrowni w Zagłobie; wagoniki były ciągnięte jeszcze przez konie. W 1918 r. przekształcono ją w kolej towarowo-osobową PKP.

Natomiast Przeworska Kolej Dojazdowa zorganizuje 1 maja pociąg turystyczny „Pogórzanin”, który pokona 46-kilometrowy odcinek z Przeworska do Dynowa w ok. 2,5 godziny. Trasa kolejki zachowała ten sam kształt co na początku XX wieku, kiedy powstała. Niektóre jej odcinki są wyjątkowo malownicze i kręte, a jeden z najciekawszych fragmentów wiedzie przez tunel o długości 602 metrów, wybudowany na głębokości 30 m.

Pociąg „Pogórzanin” będzie następnie uruchamiany w każdą sobotę i niedzielę od 26 maja do 26 sierpnia, a od 2 do 30 września tylko w niedziele.

Śmigielska Kolej Dojazdowa codziennie prowadzi pociągi pod lokomotywą spalinową ze Starego Bojanowa przez Śmigiel do Wielichowa.

Drezyną pod Śnieżkę

Karkonoskie Drezyny Ręczne to nowa atrakcja Karpacza, znajdująca się na nieczynnej stacji kolejowej w Karpaczu. Celem organizacji jest rewitalizacja linii kolejowych 340 i 308 łączących Karpacz, Podgórzyn, Myszkowice oraz Kowary i Jelenią Górę. Entuzjaści kolei, skupieni wokół KDR podejmują też działania zmierzające do pozyskania majątku publicznego znajdującego się w posiadaniu PKP S.A. na rzecz jednostek samorządu terytorialnego. Poprzez uruchomienie drezyn KDR zmierza do rewitalizacji nieczynnej linii kolejowej, wraz z towarzyszącą infrastrukturą, na którą składają się obiekty o walorach zabytków kultury technicznej i architektonicznej. Autorzy pomysłu chcą, aby na bazie Dworca Kolejowego w Karpaczu (przy zachowaniu jego pierwotnej funkcji) powstało centrum kultury.

Na razie, od początku maja do września, od 10.00 do 20.00 każdy może spróbować przejażdżki ręcznymi drezynami kolejowymi napędzanymi siłą własnych mięśni. Koszt przejazdu: dorośli 5 zł, dzieci i młodzież do 16 roku życia – 3 zł. Dla grup zniżki. Jest też możliwość zorganizowania imprez integracyjnych, okolicznościowych.

Kontakt: KDR – Karkonoskie Drezyny Ręczne

Dworzec Kolejowy w Karpaczu

ul. Kolejowa 3, 58-540 Karpacz

Rafał Gersten, tel. 0665 035 939

e-mail: drezyny.karpacz@interia.pl, www.drezyny.karpacz.pl

Barbara Małyka